

הרב הגאון ר' משה חנוך נאויסעליר ז"ל, אב"ד טשערנאסטראוו

הרב הגאון המפורסם מוה"ר משה חנוך הכהן ז"ל, אב"ד טשערנאסטראב בפודוליא, נולד לאביו הרב הגאון ר' אפרים ז"ל, בשנת תרכ"ז ביארמולינעץ בפודוליא. בהיותו בן ג' שנים נפטר אביו צעיר לימים. קודם פטירתו נטלו אביו על זרועו ולימדו המשנה בב"ק, הכלב והגדי שקפצו מראש הגג וכו'. המשנה הזו שנחקקה בזכרוננו עם דמותו של אביו הצעיר, עוררו תמיד את חשקו לתלמוד תורה, ולמד הרבה מן המלמדים שבעירו והרבה יותר למד מעצמו. כשנשאת אמו שנית לגביר האדיר והלמדן המופלג מוה"ר יצחק פוקס ז"ל, אשר ביתו הי' בית ועד לחכמים והי' בעל צדקה גדול, נתגדל רמ"ח אצל אבי חורגו שטרח ויגע למלא את כרסו של בנו חורגו בש"ס ובפוסקים, ובהדרכתו התפתח לת"ח עצום.

ר' משה חנוך לקח לאשה את המושלמת והמשכלת מרת שרה סאסא ע"ה, בת הרב הגאון המפורסם מוה"ר בירך, דומ"צ בגרעדינג, שהי' חתן נכד הרה"ק מברדיטשוב זצ"ל. אחרי חתונתו עסק בעסק ריחים שהביא לו פרנסתו, וגם איפשר לו לעסוק בתורה. בהיותו בן ל"ה, התגברו עליו כמה אינשי דלא מעלי, והוסיפו על דמי השכירות, ובעל הריחים השכיר להם את הריחים, ונשאר רמ"ח ללא פרנסה. אז נסע אל הגאון ר' אלתר ז"ל, אב"ד קונסטנטיין וביקשו שיסמיכנו להוראה. ר' אלתר השיב לו שאינו נותן סמיכות. ענה ר' משה חנוך, שגמר ובקי בכל ד' חלקי ש"ע. השיב ר' אלתר, אם כן אשוחח אתך. אחרי שיחה מעט הכיר ר' אלתר שהאברך הזה הוא מלא וגדוש וראוי לאותה אצטלא, ונתן לו כתב סמיכה נפלא.

ככלות חצי שנה, נפטר הרב הגאון המפורסם מוה"ר יהושע ליב פינקעל ז"ל, אב"ד טשערנאסטראוו, ובאו ראשי הקהלה אל ר' אלתר, שהי' רב המחוז, להציע להם את מי לקבל לרב, ואמר להם זה לא כבר נתתי כתב סמיכה לאברך מגרעדינג, לכו וקבלוהו, ואין לכם למעלה הימנו. רמ"ח שימש ברבנות בטשערנאסטראוו כ"ז שנה ונפטר י"ח חשון תרפ"ט. אשתו הרבנית שרה, נפטרה כ"ח חשון תרצ"ה.

אביו, הרב ר' אפרים ז"ל, הי' רב ביארמולינעץ. אשתו הצנועה והמושלמת מרת באַבֶּע ע"ה, היתה בת הרה"ח המופלג מוה"ר משה חנוך ע"ה מיארמולינעץ. ר' אפרים הי' בנו של הרב ר' יצחק ראפאפורט-מופלג, כך הי' שם משפחתו וחתמתו. תחת ידו היתה רשימת יוחסין עד אהרן הכהן, בצר ליהודי רוסיא בגלל גזירת הצבא האיומה, והרבה שינו את שמם להמלט מן הגזירה, או גם משפחת ר' יצחק שינו את שמם לנאויסעליר. שם אשת ר' יצחק חיי שרה ע"ה, בת הרב אב"ד גאנטשעשט, ושם משפחתו וואהל.

ואלה בני ר' משה חנוך שנהרגו על קדו"ש, בשמד הנורא של רוצחי פעטליוורא ימש"ו, ביום י"ח אדר תרע"ט, ובשנת תש"א על ידי הנאצים ימש"ו.

א. הרה"ח המופלג בתורה ולומדות ומתמיד גדול בלימודו, מוה"ר אפרים נאויסעליר מקאזמין בפודוליא, נהרג עם אשתו ושני בניו, שם אשתו בת שבע, בת הגביר הנכבד והמפואר, מוה"ר דוד בעריל שענער ע"ה מדינאווין.

ב. ר' אברהם צבי ואשתו וילדיהם.

ג. בתו האשה הנכבדה והמושלמת מרת גאלדא רחל ובעלה וילדיהם, משפחה בת י"ח נפשות היתה מן הראשונים ליהרג בידי הנאצים ימש"ו.

ד. כלתו הרבנית הכבודה מרת פריידא, (אשת בנו הרב הגאון ר' דוד שלמה נאויסעלער שליט"א, ראה להלן בהערות) נהרגה בפעלשטין עם שתי ילדותיהם גאלדא בת ה', פייגע בת ח' חדשים, ביום י"ח אדר, תרע"ט, בימי הרג ושמד רב של ערים וקהלות פורחות, על ידי קלגסי פעטליוורא ימש"ו, שהרגו, השמידו ושרפו כחיות טורפות, אנשים נשים וטף, בפעלשטין הרגו ביום אחד יותר משש מאות נפשות, בכל מיני רציחות שבועולם, ואח"כ הציתו באש את בנין העיריה והשליכו בתבערתו ילדים חיים. כמעשה הזה עשו הרוצחים הללו בהרבה קהלות שהחורבן שם הי' איום ונורא, הי"ד כל הקדושים מכל הארורים שבועולם.